

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **DOTEC, a.s.**, se sídlem Traťová 574/1, Brno, zastoupena JUDr. Vojtěchem Mádrem, advokátem, se sídlem Údolní 65, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna, odbor územního a stavebního řízení**, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, **za účasti osoby zúčastněné na řízení**: Brněnská Drutěva, výrobní družstvo, se sídlem Bohunická 493/81, Brno, zastoupena JUDr. Vladimírem Muzikářem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 13, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2019, č. j. 30 A 87/2017 - 161,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2019, č. j. 30 A 87/2017 - 161, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odbor územního a stavebního řízení ze dne 23. 2. 2017, č. j. MMB/0094296/2017, sp. zn. OUSR/MMB/0491231/2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 23 600 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Vojtěcha Mádra, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 2. 2017, č. j. MMB/0094296/2017, sp. zn. OUSR/MMB/0491231/2016, zamítl jako nepřipustné odvolání žalobkyně proti územnímu rozhodnutí č. 374 ze dne 22. 11. 2016, č. j. MCBJIH/11625/2016/SÚ/Klo, jímž Úřad městské části města Brna, Brno – jih, stavební úřad (dále jen „stavební úřad“), umístil na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení a společnosti ENVITES, spol. s r. o., se sídlem Vídeňská 141/117b, Brno, stavbu nazvanou „Opěrná stěna a komunikace p. č. 1514/2, 1514/15 v k. ú. Brno – Horní Heršpice“ při ul. Bohunická, Brno. Žalovaný tak rozhodl na základě závěru,

že žalobkyni v daném územním řízení nesvědčilo postavení účastníka řízení. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Brně.

[2] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo dostatečně odůvodněno; k námitce nesprávného posouzení účastenství žalobkyně v územním řízení uvedl, že předmětem daného územního řízení bylo povolení umístění stavby opěrných stěn, komunikace, zpevněné plochy a přípojek dešťové kanalizace na pozemcích p. č. 1514/2, 1517/1, 1518/1, 1518/12, 1514/15 a 1514/1, vše v k. ú. Horní Heršpice, na což má v budoucnu navazovat novostavba výrobního areálu osoby zúčastněné na řízení, která bude od nemovitosti ve vlastnictví žalobkyně nejbližší 90 metrů. Dle názoru krajského soudu by sice v případě žalobkyně připadalo v úvahu účastenství dle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, stavební zákon (dále jen „stavební zákon“), avšak neshledal, že by umístěnou stavbou mohlo dojít k přímému dotčení jejího vlastnického práva. Konstatoval, že nemovitosti žalobkyně sousedí se stavebním záměrem přes komunikaci a práva žalobkyně by tak mohla být přímo dotčena, jen pokud by zamýšlená stavba způsobila změnu poměrů v lokalitě ovlivňující podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv žalobkyně, což stavební záměr dle krajského soudu způsobit nemůže. Námitku zhoršení přístupu k nemovitostem žalobkyně z důvodu zvýšení intenzity dopravy krajský soud vyvrátil s tím, že k tomu by mohlo dojít až v souvislosti s výstavbou navazujících areálů, ty však nejsou předmětem přezkoumávaného územního rozhodnutí. Realizace umístěvané stavby sama o sobě už z podstaty věci nemůže vést k vyšší intenzitě dopravy v místě, jelikož se jedná toliko o stavbu chodníků, opěrných stěn, kanalizační přípojky, komunikace a zpevněných ploch, nikoliv o výstavbu výrobně skladovacích areálů ani připojení sjezdu na místní komunikaci. Ohledně namítaného zhoršení bezpečnosti účastníků silničního provozu či dotčení práv majitelů sousedních nemovitostí krajský soud uvedl, že dotčení práv třetích osob nezakládá přímé dotčení práv žalobkyně. Krajský soud sice přisvědčil žalobkyni, že nyní umístěvaná stavba v širším kontextu souvisí s plánovanou stavbou skladovacích areálů, účastenství v územním řízení je však dle § 85 odst. 2 stavebního zákona striktně vázáno na přímé dotčení práv umístěvanou stavbou.

[3] K námitce dotčení vlastnického práva ke stavbě reklamního pylonu, který se nachází na pozemku p. č. 1517/1 v k. ú. Horní Heršpice, dotčeném povolovanou stavbou, krajský soud konstatoval, že vlastníkem tohoto pozemku je Statutární město Brno a žalobkyni nepřísluší ani jiné právo zapisované do katastru nemovitostí. Žalobkyně tuto námitku ve správním řízení neuplatnila, protože nelze žalovanému dávat k tíži, že se touto otázkou nezabýval, neboť vlastnictví stavby tohoto typu není seznatelné z veřejných rejstříků, a proto žalovanému v době rozhodování nemuselo být známo. Pokud žalobkyně považovala vlastnictví této stavby za skutečnost zakládající její účastenství v daném řízení, měla to uplatnit již ve svém odvolání, krajský soud k novým skutkovým okolnostem již přihlížet nemůže. Zároveň krajský soud zmínil, že je mu z úřední činnosti známo, že dané reklamní zařízení již bylo rozsudkem téhož soudu odstraněno, protože bylo umístěno bez povolení silničního správního úřadu. Ohledně neumožnění nahlédnutí do spisu pak krajský soud shledal, že vzhledem k tomu, že správní orgány správně vyhodnotily, že žalobkyni nesvědčilo postavení účastníka územního řízení, a neprokázala ani právní zájem či jiný závažný důvod, byl jejich postup správný. Na tom nic nemění ani tvrzení žalobkyně, že se potřebovala se spisem seznámit, aby mohla věcně argumentovat ve svém odvolání proti územnímu rozhodnutí, jelikož v situaci, kdy nebyla účastníkem řízení, nebyla oprávněna takové věcné námitky proti umístění stavby podat.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž uplatňuje důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka nejprve shrnuje dosavadní průběh všech svých řízení souvisejících s plánovanou výstavbou skladovacího areálu, poukazuje na jejich propojenost

pokračování

a na to, že se domáhá především zajištění bezpečnosti provozu na ulici Bohunická, k čemuž je nucena použít všech dostupných prostředků, aby se mohla efektivně bránit proti nezákonnému postupu správních orgánů. Namítá opětovně především nesprávné posouzení jejího účastenství v daném územním řízení. Znovu zdůrazňuje, že ulice Traťová na pozemku p. č. 1523/3 v k. ú. Horní Heršpice je ve vlastnictví stěžovatelky a tato přímo navazuje na komunikaci na pozemku p. č. 1518/1 tamtéž, která je povolovanou stavbou dotčena. Ulice Traťová je slepou ulicí a jedná se o jedinou přístupovou cestu k dalším nemovitostem stěžovatelky využívaným nejen stěžovatelkou, ale i jejími nájemníky, stejně jako k dalším nemovitostem jiných společností nacházejícím se při téže ulici. Stěžovatelka rozporuje názor krajského soudu, dle něhož nebyla dotčena na svých právech, poněvadž dle soudu nemohla změnu poměrů v lokalitě ovlivňující výkon vlastnického práva stěžovatelky vyvolat předmětná stavba, ale až výstavba skladovacího areálu či připojení sjezdu z areálu na místní komunikaci. Dle stěžovatelky měl však žalovaný při posuzování účastenství vzít do úvahy všechny jemu známé okolnosti, tj. hodnotit dotčení práv stěžovatelky umístěnou stavbou jako celkem, nikoliv pouze povolovanou součástí. K tomu stěžovatelka argumentuje tím, že v opačném případě by mohl žadatel o umístění stavby vyloučit své sousedy z účasti na územním řízení jen tím, že by svůj záměr rozdělil na malé části, které samy o sobě nemohou do práv sousedů zasáhnout, což by dotčeným osobám znemožnilo jakoukoliv obranu, právní úprava chránící zájmy dotčených osob by se stala neúčinnou a do jejich práv by tak bylo zasazeno ústavně nepřijatelným způsobem. Dotčení práv stěžovatelky celou stavbou skladovacího areálu ostatně uznal sám krajský soud. Pokud správní orgán hodnotí vliv celého stavebního záměru na poměry v lokalitě, i když je povolován po částech, lze tím též dle názoru stěžovatelky předejít zbytečným nákladům stavebníka – když by bylo vlastníkům sousedních pozemků již od počátku územního řízení umožněno uplatňovat námítky vůči stavebnímu záměru, nemohlo by pak dojít např. k tomu, že by na základě správní žaloby takto opomenutého účastníka krajský soud shledal nevhodnost umístění stavby, projekt by musel být přepracován a stavebník by musel již dokončenou stavbu odstranit či změnit, což neodpovídá principu hospodárnosti a souladnosti postupu orgánů veřejné správy.

[5] Umístění předmětné stavby je základním stavebním kamenem celého stavebního záměru a společně se sjezdem na místní komunikaci představuje nezbytnou infrastrukturu, bez které by nebylo možné napojení areálu. Plánovaná stavba sjezdu na místní komunikaci a související stavby chodníků a navazující komunikace jsou však dle stěžovatelky zpracovány v rozporu s právními předpisy a mohou zasáhnout do bezpečného přístupu k nemovitostem stěžovatelky. S některými pozemky, na nichž má být předmětná stavba realizována, přitom sousedí pozemek stěžovatelky ve vzdálenosti asi tří metrů, s dalšími pak „přes silnici“, tj. asi 20 metrů. Nepříznání postavení účastníka řízení je při této vzdálenosti nutné označit za příliš formalistické a nezohledňující skutečné poměry v daném území. V této souvislosti stěžovatelka odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 – 25, u něhož zdůraznila závěry soudu, že sousedem není jen mezující soused, přímým dotčením sousedů je i jejich dotčení zvýšenou intenzitou dopravy a že připojení staveb na pozemní komunikace musí svými parametry a provedením vyhovovat požadavkům bezpečného užívání staveb a plynulého provozu na pozemních komunikacích. Stěžovatelka považuje svůj pozemek p. č. 1523/3 v tomto širším významu za pozemek sousedící se všemi pozemky dotčenými stavbou, současně mělo být zohledněno, že je stavba umístěna přímo proti tomuto pozemku stěžovatelky, který je jedinou přístupovou komunikací k nemovitostem stěžovatelky. K rozsahu rozšířeného pojetí sousedního pozemku v souvislosti s účastenstvím na řízení stěžovatelka odkázala také na náleží Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, z něhož plyne, že je vždy třeba individuálního posouzení s ohledem na povahu zamýšlených staveb a z ní plynoucích možných nežádoucích dopadů.

[6] Dále stěžovatelka vytýká soudu, že neprovedl jí navržené důkazy znaleckým posudkem a závěry speciální bezpečnostní inspekce a auditu bezpečnosti, a to z důvodu, že napadeným územním rozhodnutím nebylo umístěno připojení sjezdu na místní komunikaci. Stěžovatelka k tomu uvádí, že součástí předmětné stavby je i objekt SO 212, který se skládá také z části sjezdu od hrany vozovky k liniovému žlabu, a také chodníky a opěrné zídky, které mohou vyvolat změnu poměrů v lokalitě, protože měl krajský soud předložené dokumenty jako důkaz provést. Stěžovatelka opakuje, že ve vztahu k jejímu účastenství v územním řízení je třeba vycházet z celého komplexu plánované stavby, a proto nelze tvrdit, že dané dokumenty nemají pro rozhodnutí v předmětné věci relevanci. Připomíná, že ze znaleckého posudku vyplývá silný negativní dopad nového připojení na dopravní situaci v křižovatce (mj. zhoršení křižovatkových pohybů), a tedy jeho nevhodné umístění; rovněž bez odstranění reklamního zařízení nelze zajistit dostatečný rozhled pro nové připojení. Pro vozidla vyjíždějící z ulice Traťová by zde nastala další komplikace nutným odstraněním odrazového zrcadla, které v současnosti umožňuje nezbytný rozhled, a bez něhož by situace dle znaleckého posudku hraničila svou bezpečností s „ruskou ruletou“. Z bezpečnostní inspekce a auditu bezpečnosti vypracovaného nezávislým odborným Centrem dopravního výzkumu, v. v. i., pak vyplývají totožné závěry, přičemž v navrhovaném řešení bylo pro provoz vozidel shledáno několik vysoce závažných rizik, která by bylo vhodné odstranit zúžením nového vjezdu či jeho odsazením. Dle těchto dokumentů jsou tedy nevhodně umístěny i chodníky a související prvky, neboť ty jsou navázány na umístění sjezdu.

[7] Závěrem stěžovatelka namítá nesprávné posouzení jejího oprávnění nahlížet do spisu. Krajský soud se ztotožnil s odepřením nahlížení, což odůvodnil tím, že rovněž neshledal, že by stěžovatelce náleželo postavení účastníka řízení. Dle stěžovatelky však v okamžiku, kdy o nahlédnutí do spisu žádala, nebylo zatím o jejím účastenství v řízení rozhodnuto a svědčil jí jakožto vlastníkově sousedních nemovitostí právní zájem dle § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), protože byla přesvědčena, že plánovaná stavba zasáhne do jejích práv, a správní orgán nebyl při posuzování žádosti o nahlédnutí do spisu oprávněn posuzovat budoucí úspěšnost jejích právních kroků; ta ostatně také částečně závisela na tom, zda se stěžovatelka mohla se spisem seznámit a uplatnit tak relevantní námítky. Pokud tedy stěžovatelce nesvědčilo právo nahlížet do spisu z titulu účastenství, mělo jí být umožněno do něj nahlédnout jako osobě, již svědčí právní zájem dle uvedeného ustanovení. Tento právní zájem stěžovatelce svědčil z toho titulu, aby mohla podle podkladů ve věci posoudit, jak bude umístěvaná stavba do jejího vlastnického práva zasahovat a jak tedy může účinně bránit svá práva. Argumentaci krajského soudu, že stěžovatelka nebyla účastníkem řízení a neměla tak právo uplatňovat věcné námítky proti územnímu rozhodnutí, a proto jí nesvědčilo ani právo nahlížet do spisu, považuje stěžovatelka za nedostatečnou a z téhož důvodu označila rozsudek krajského soudu za částečně nepřezkoumatelný. V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatelka upozorňuje na své legitimní očekávání ve vztahu k později vydanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 As 397/2019 – 103, ve věci účastenství stěžovatelky v řízení o povolení zmiňovaného připojení plánovaného areálu na ulici Bohunická, v němž Nejvyšší správní soud dal stěžovatelce za pravdu a uvedl, že připojení na pozemní komunikaci nelze posuzovat izolovaně, nýbrž s ohledem na účel připojení a jeho plánované budoucí využití.

[8] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že považuje vypořádání námitek soudu za dostatečné a přesvědčivé, přičemž v kasační stížnosti dle jeho názoru nejsou žádné nové okolnosti, které by mohly závěry krajského soudu vyvrátit.

[9] Osoba zúčastněná na řízení ke kasační stížnosti vyjadřuje své přesvědčení o tom, že veškeré kroky stěžovatelky jsou ryze účelovým jednáním s cílem co nejvíce oddálit realizaci stavebního záměru osoby zúčastněné na řízení a zkomplikovat této společnosti působení v daném místě. Hrozící zhoršení dopravně bezpečnostní situace je dle názoru osoby zúčastněné

pokračování

na řízení domnělé, jelikož dotčené orgány v této otázce shledaly, že je záměr v souladu s právními předpisy. Dle osoby zúčastněné na řízení byly v průběhu správního řízení splněny všechny náležitosti a nyní má již na základě pravomocných stavebních povolení dokončeny stavební práce v rozsahu 80 %. Osoba zúčastněná na řízení se zcela ztotožňuje se závěry napadeného rozsudku, že stěžovatelka není aktivně věcně legitimována, protože nebyla účastníkem předcházejících správních řízení. K tomu osoba zúčastněná dále uvádí, že v případě stěžovatelky nebyly naplněny podmínky účastenství dle § 85 ani § 109 stavebního zákona (stavební zákon nepřipouští aplikaci obecné úpravy v § 27 správního řádu), protože stěžovatelka nevlastní žádný pozemek, který by přímo sousedil s pozemkem, na kterém je realizována stavba. Ke stěžovatelkou namítanému zhoršení dopravně bezpečnostní situace v daném místě osoba zúčastněná na řízení tvrdí, že se jedná pouze o ničím nepodložené spekulace stěžovatelky, v průběhu správních řízení byla bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v daném místě posuzována specializovanými dotčenými orgány a nebyl shledán žádný problém. Ve spojitosti se samotnou výstavbou záměru samozřejmě ke zvýšení provozu dojde, avšak to je běžným jevem jakékoliv výstavby. Kdyby tomu tak nemohlo být, nebylo by možné realizovat stavbu v žádném místě, a proto shledává osoba zúčastněná na řízení tuto úvahu stěžovatelky za absurdní a vyvozuje z ní skutečnou motivaci stěžovatelky zkomplikovat vznik potenciální konkurence v daném místě. Zároveň jsou předmětné nemovitosti v územním plánu určeny k zastavění, což osoba zúčastněná na řízení hodlá realizovat. Pro úplnost osoba zúčastněná na řízení věcně uvádí, že sjezd je situován navrženým způsobem z důvodu, že se nachází na dvou pozemcích a každý pozemek musí mít napojení na ulici Bohunickou, a proto se jeho umístění odvíjí od hranice těchto pozemků a nebylo možné sjezd umístit jinak. Závěrem podotýká, že postup stěžovatelky vnímá jako šikanózní a zneužívající prostředků práva k vlastním neetickým cílům, čemuž by neměla být poskytnuta právní ochrana.

[10] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu a z důvodů stěžovatelkou uplatněných, současně přihlížel k tomu, zda rozsudek krajského soudu netrpí vadami, k nimž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatelka v kasační stížnosti uplatnila rovněž důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Namítala však pouze částečnou nepřezkoumatelnost, kterou spatřovala v nedostatečném vypořádání ohledně jejího práva nahlížet do spisu. To dle krajského soudu stěžovatelce nenáleželo, protože nebyla účastníkem řízení a neměla tak ani právo uplatňovat věcné námítky proti územnímu rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto nejprve posoudil tuto námítku.

[13] Nepřezkoumatelnost rozhodnutí představuje takovou vadu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24). V daném případě se však o nedostatečné vypořádání konkrétní námítky nejednalo, krajský soud srozumitelně vysvětlil, z jakého důvodu dospěl k závěru, že stěžovatelce právo nahlížet do spisu nenáleželo. Ač se uchýlil pouze ke stručnému konstatování, že nebyla

účastníkem řízení, nelze takové vypořádání označit za nepřezkoumatelné pouze z důvodu, že její stěžovatelka považuje za nesprávné.

[14] V projednávané věci je stěžejní posouzení otázky, zda stěžovatelce v územním řízení ve věci žádosti o umístění stavby „Opěrná stěna a komunikace p. č. 1514/2, 1514/15 v k. ú. Brno – Horní Heršpice“ náleželo postavení účastníka řízení.

[15] Stavební úřad vymezil okruh účastníků územního řízení dle jednotlivých kategorií, přičemž do kategorie podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona zařadil pouze přímé, tzv. mezující sousedy umístěvané stavby. Žalovaný v rozhodnutí o odvolání uvedl, že nemovitosti stěžovatelky se kromě komunikace na pozemku p. č. 1523/3, k. ú. Horní Heršpice, nacházejí od stavebního záměru minimálně 90 m. Stěžovatelka dle žalovaného spatřovala přímé dotčení svých vlastnických práv v umístění sjezdu a výstavbě areálu, tyto stavby však napadeným územním rozhodnutím umístěny nebyly, a proto dle žalovaného nemohly ani založit účastenství stěžovatelky v daném územním řízení. Krajský soud se závěry žalovaného ztotožnil s tím, že zamýšlená stavba nemůže způsobit změnu poměrů v lokalitě, která by měla vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv stěžovatelky, neboť předmětná stavba samotná z podstaty věci nezpůsobí zintenzivnění dopravy; k tomu může dojít až s výstavbou navazujícího areálu. Krajský soud připustil širší souvislost umístěné stavby s plánovanou výstavbou skladovacích areálů, avšak zdůraznil, že účastenství v územním řízení je striktně vázáno na dotčení práv právě (a jen) umístěvanou stavbou.

[16] Podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona jsou účastníky územního řízení též osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Jak správně vyložil již žalovaný i krajský soud, účastenství v územním řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona je na základě ustálené judikatury Ústavního i zdejšího soudu (viz především nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, publ. pod č. 96/2000 Sb., a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 – 25, publ. pod č. 2932/2013 Sb. NSS) možné jen za splnění dvou kumulativních podmínek – 1) existence vlastnického nebo věcného práva k nemovitosti v okolí a 2) možnost přímého dotčení tohoto práva; přímé dotčení vlastnického práva pak spočívá ve změně poměrů v lokalitě, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv – jedná se zejména o dotčení imisemi, přičemž takovým dotčením může být i zvýšená intenzita dopravy v místě stavby vzhledem k jejímu účelu.

[17] O naplnění podmínky ad 1) není mezi účastníky sporu. Stěžovatelka vlastní pozemek p. č. 1523/3 v k. ú. Horní Heršpice představující ulici Traťovou a mnohé další přilehlé nemovitosti. Ulici Traťovou dělí od nejbližšího pozemku dotčeného umístěnou stavbou, tj. od ulice Bohunické, (p. č. 1518/1, k. ú. Horní Heršpice) pouze pozemek p. č. 1518/21, k. ú. Horní Heršpice, který je jen úzkým pruhem mezi komunikacemi. Sporným je však naplnění podmínky ad 2), a proto se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda mohla být umístěnou stavbou přímo dotčena vlastnická práva stěžovatelky k jejím nemovitostem.

[18] Ohledně sjezdu z plánovaného areálu na ulici Bohunickou již zdejší soud rozhodnutím ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 As 397/2019 – 103, rozhodl ve prospěch stěžovatelky, když označil za nesprávný názor krajského soudu, dle něhož samotné připojení ke komunikaci již z povahy věci nezpůsobí zintenzivnění dopravy, protože pouze vytváří podmínky k tomu, aby mohlo vůbec k nějaké dopravě dojít. Podle Nejvyššího správního soudu naopak nelze rozhodnutí o povolení připojení na pozemní komunikaci chápat izolovaně, bez ohledu na účel tohoto připojení a jeho předpokládané budoucí využití. Posuzované připojení dává vznik nové křižovatce a vzhledem k předpokládané intenzitě dopravy (80 vozidel/den, z nichž značná část

pokračování

představuje nákladní dopravu) může způsobit znepráhlednění dopravní situace, což může znamenat podstatnou změnu poměrů v lokalitě.

[19] V uvedeném případě se sice okruh účastníků posuzoval dle jiného zákona než v nyní řešené věci (jednalo se o odlišné typy řízení), avšak vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud v případě připojení sjezdu použil analogicky judikaturu k účastenství v územním řízení, lze naopak závěry o přímém dotčení práv účastníků z tohoto rozhodnutí jistě použít i v nyní přezkoumávané věci. Ulice Traťová je pro další přilehlé nemovitosti stěžovatelky naprosto stěžejní, jelikož se jedná o jedinou možnou přístupovou komunikaci. Pokud by tedy mohla umístěná stavba zasáhnout do práva stěžovatelky na pokojné užívání těchto nemovitostí tím, že by k nim měla ztížený přístup, jistě by stavba představovala přímé dotčení vlastnických práv stěžovatelky. Krajský soud sice vyvodil, že umístěvaná stavba samotná z podstaty věci nemůže způsobit zintenzívnění provozu, avšak jak vyložil zdejší soud v posledně uvedeném rozhodnutí, jakoukoli stavbu nelze posuzovat bez ohledu na její účel a budoucí využití. Předmětná stavba bezprostředně navazuje na sjezd na ulici Bohunickou a budoucí plánovaný areál je na umístěvané stavbě – tj. infrastruktuře uvnitř areálu vč. komunikace navazující na připojení k ulici Bohunické – zcela závislý. Účel celého areálu včetně umístěvaných chodníků a části komunikace uvnitř areálu je pak zřejmý; již z podstaty věci je k provozu výrobně skladovacího areálu stěžejní možnost dovážet/vyvážet zboží či materiál, k čemuž mají být umístěvané plochy spolu se sjezdem bezpochyby využívány; současně je areál závislý právě i na umístěvané související infrastruktuře. V širším kontextu tak dotčení práv stěžovatelky může způsobit i umístěná stavba zpevněných ploch a komunikace uvnitř areálu, neboť bez příslušné infrastruktury by nemohl plánovaný skladovací areál fungovat a nefunkčním by se stal i sjezd na ulici Bohunickou. Přestože se tak vzhledem k malému rozsahu umístěvané stavby může zdát účastenství stěžovatelky na řízení zanedbatelným, stěžejní je právě možnost zásahu do jejích práv novým stavebním záměrem jako celkem, jelikož umístěvaná stavba ve spojení se sjezdem a navazujícím areálem může přispět k citelnému zhoršení dopravní obslužnosti ulice Traťová, tj. i areálů stěžovatelky.

[20] Tvrzení krajského soudu, dle něhož je účastenství v územním řízení dle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona striktně vázáno na dotčení práv umístěvanou stavbou, tedy v tomto kontextu rovněž nemůže obstát. Dotčení práv vlastníka blízkých nemovitostí je nutné vnímat právě v širším kontextu celé plánované stavby, především pokud se jedná o její „příslušenství“ jako v daném případě, a to obzvláště v situaci, kdy je celý záměr správním orgánům (potažmo krajskému soudu) znám. V opačném případě by skutečně mohlo dojít k obávanému postupu stavebníků, kteří stavbu rozdělí na malé části, které samostatně nezpůsobí dotčení vlastníků okolních nemovitostí, tak, aby nemuseli řešit jejich případné připomínky, což je nepřijatelnou praktikou vylučující možnost vlastníků hájit svá zaručená vlastnická práva. Tímto závěrem však Nejvyšší správní soud v žádném případě nespikuluje o tom, že by se o takovou situaci jednalo v případě osoby zúčastněné na řízení. Krajský soud tedy pochybil, když umístěvanou stavbu posuzoval bez ohledu na její účel a návaznost na plánovaný areál jako celek. K přiznání účastenství stěžovatelky na daném územním řízení postačovala možnost dotčení jejích práv, která zde je zjevně na místě, a měl ji vzít v potaz již žalovaný.

[21] Dalšími námitkami se Nejvyšší správní soud z důvodu nadbytečnosti nezabýval, neboť vzhledem k závěrům uvedeným výše postrádají na významu.

[22] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Protože již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného, rozhodl kasační soud dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a současně zrušil i toto ve výroku označené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu

a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným ve zrušovacím rozsudku (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[23] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Ve vztahu k výsledku celého soudního řízení je pak nutno posuzovat procesní úspěšnost účastníků řízení. Podle § 60 odst. 1 ve spojení § 120 s. ř. s. má úspěšný účastník právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníku řízení, který úspěch ve věci neměl. Z tohoto pohledu je nutno za úspěšného účastníka považovat stěžovatelku.

[24] Náklady řízení o žalobě spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3000 Kč, za návrhy na přiznání odkladného účinku žaloby ve výši 2 x 1000 Kč a v odměně advokáta. Odměna advokáta zahrnuje úkony právní služby spočívající v sepsání žaloby (vč. návrhu na přiznání odkladného účinku), sepsání dalšího návrhu na přiznání odkladného účinku, jemuž bylo vyhověno a účasti na soudním jednání [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d), g), § 11 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a paušální částku ve výši 300 Kč za jeden úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna advokáta v řízení před krajským soudem tak činí 10 200 Kč. Náklady řízení před krajským soudem tedy celkově představovaly 15 200 Kč.

[25] Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 5000 Kč a odměně advokáta, která zahrnuje odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti vč. doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], tj. 3100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkově tedy náklady řízení před Nejvyšším správním soudem představovaly 8400 Kč.

[26] Žalovaný je proto povinen stěžovatelce uhradit náklady řízení o žalobě a kasační stížnosti v celkové výši 23 600 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatelky JUDr. Vojtěcha Mádra, advokáta.

[27] Osoba zúčastněná na řízení má dle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí uložil soud. V tomto řízení nebyly osobě zúčastněné na řízení uloženy v řízení o žalobě ani v řízení o kasační stížnosti žádné povinnosti, a proto soud rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[28] **P o u č e n í:** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu